

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії фахових дисциплін
початкової освіти

(протокол № 1 від «30» 08 2023р.)

Голова циклової комісії Оксана СОБОЛЕВСЬКА

**СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ГУРТКОВОЇ ТА КРАЄЗНАВЧОЇ
РОБОТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»**

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Форма навчання	денна

Силабус курсу «Методика організації гурткової та краєзнавчої роботи в початковій школі»

2023-2024 навчального року

Назва курсу	«Методика організації гурткової та краєзнавчої роботи в початковій школі»
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Фахових дисциплін початкової освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта
Викладач курсу	Соболевська Оксана Богданівна
Контактна інформація викладачів	oksana.sobolevska@lnu.edu.ua goruslavuchi1@ukr.net
Консультації з курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб.1). Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/metodyka-orhaniz...ochatkova-osvita
Інформація про курс	Вибіркова навчальна дисципліна вивчається студентами II-го курсу, спеціальності 013 Початкова освіта впродовж третього семестру в обсязі 2 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб формувати у здобувачів вміння та навички організовувати гурткову та краєзнавчу освітню роботу в початковій школі; сприяти розвитку абстрактного, логічного та творчого мислення; використовувати різноманітні методи, форми, засоби організації творчої роботи та активного залучення учнів до неї; зацікавити дітей, використовуючи різноманітні види мотивації, враховуючи індивідуальні інтереси.
Мета та цілі курсу	<p style="text-align: center;">Метою дисципліни - формування у студентів знань та методичних навичок з організації гурткової та краєзнавчої роботи в початковій школі.</p> <p style="text-align: center;">Для досягнення мети визначаються такі цілі:</p> <ul style="list-style-type: none">- формування сучасних теоретичних та методичних знань з організації гурткової та краєзнавчої роботи в початковій школі;- формування цілісного уявлення про методичні аспекти краєзнавчої та гурткової діяльності;

	<ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення студентів з особливостями функціонування гуртків різної спрямованості; - формування знань щодо сучасної класифікації, структури, управління, фінансування в роботі клубів; - формування умінь мислити творчо, ініціативно, самостійно діяти у нестандартних ситуаціях.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Долганова Н.Л., Кучеренко Н.Л. Організація діяльності керівника гуртка: навчальний посібник: Кривий ріг, 2020. 45 с. 2. Королько А. Основи шкільного краєзнавства. Івано-Франківськ, 2019, 78 с. 3. Тумаш А.В. Виховний потенціал гурткової роботи: навчально-методичний посібник. Коростень, 2019. 32 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Брижак Н.Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навчальний посібник. Київ: Логос, 2017. 126 с. 2. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2020. 178 с. 3. Збірник програм гуртків, факультативів, курсів за вибором. Навчальні програми з 1 по 11 класи. Київ: Літера ЛТД, 2019. 480 с. 4. Кравець Н.В. Краєзнавча робота в контексті навчально-виховної діяльності сучасного закладу освіти. Дубно, 2016. 156 с. 5. Костенко Л.Д. Позашкільна освіта України в першій половині ХХ століття. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах. №74. Т 1. 2021 . 6. Пітко С.Б. Методичний путівник керівника гуртка сучасної школи та позашкілля. Частина 1. Львів: ЛОППО, 2019. 35 с. 7. Міщенко Л. Організація гурткової роботи: посібник. Київ: Основа, 2015. 336 с. 8. Організація гурткової роботи в дошкільних навчальних закладах / авт.-уклад. Л. Б. Міщенко. Харків: Вид. група «Основа», 2015. 333 с. 9. Сліпчишин Л.В. Методичні засадивпровадження сучасних підходів у роботу гуртків: посібник. Львів: СПОЛОМ, 2015. 116 с. <p>Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наказ МОН України №676 «Про затвердження Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільному навчальному закладі системи Міністерства освіти і

	<p>науки України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://metodnet.at.ua/load/nakaz_mon_ukrajini_vid_22_07_2008_roku_676_pro_zatverdzhennja_tipovikh_navchalnih_planiv_dlja_organizaciji_navchalno_vikhovno_go_procesu_v_pozashk/1-1-0-88</p> <p>2. Положення про позашкільний навчальний заклад, затверджене постановою Кабінету Міністрів України № 433 (зі змінами, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України №769 «Про внесення змін до Положення про позашкільний навчальний заклад») [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dolino.ucoz.ru</p> <p>3. Сліпченко О. В. Організація роботи шкільних клубів. Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://refs.in.ua/cherkasekoyi-oblasti-slipchenko-olena-vitaliyivnaorganizaciya.html</p>
Тривалість курсу	3 семестр, 60 год., 2 кредити.
Обсяг курсу	36 годин аудиторних занять, з них: 18 год. - лекційних занять, 18 практичних занять; 24 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення курсу студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні принципи організації гурткової та краєзнавчої діяльності; - специфічні особливості функціонування гуртків та клубів; - методичку організації гурткової роботи в початковій школі; - методичні аспекти курування клубною та гуртковою діяльністю. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати спеціальну науково-методичну літературу; - творчо використовувати отримані знання під час розв'язування ситуаційних завдань; - володіти науково-методичними даними з методички організації краєзнавчої та гурткової роботи; - організувати гурткову роботу дітей початкових класів; - підготувати проект клубу чи гуртка; - користуватися навчальними програмами з різних видів гурткової роботи; - складати план-конспект гурткового заняття; - проводити гурткові заняття із застосуванням особистісно орієнтованих технологій організації позаурочної діяльності. <p>Набудуть компетентності:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК 1. Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту</p>

	<p>освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.</p> <p>СК 2. Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>СК 4. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>СК 6. Здатність визначати мету та завдання освітнього процесу, коригувати його шляхом зіставленням проміжних результатів із запланованими;</p> <p>СК 9. Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі</p>
Програмні результати навчання:	<p>РН 3. Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя.</p> <p>РН 5. Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів.</p> <p>РН 8. Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.</p> <p>РН 14. Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.</p> <p>РН 15. Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової школи.</p>
Ключові слова	Гурток, екскурсія, виставка, краєзнавство, факультативи, секції, планування гуртка, програма гуртка, заняття, план-конспект.
Формат курсу	Очний (денний). Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці.
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі сучасної української мови, культури мовлення, педагогічної майстерності достатніх для сприйняття категоріального апарату з навчальної дисципліни.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, творчі індивідуальні, групові та підгрупові завдання.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор, таблиці, програми.
Критерії оцінювання	Оцінювання знань студентів здійснюється впродовж семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:

<p>(окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - модульні контрольні роботи. Передбачено дві модульні контрольні роботи. Студент за одну контрольну роботу може отримати 25 балів (25x2 = 50); - практичні заняття. За усне опитування студент впродовж семестру накопичує 35 балів. Програмою передбачено 7 практичних занять. За одне практичне заняття - 5 балів. Кількість балів, які студент може отримати за усні відповіді подано в таблиці. - самостійна робота. За самостійну роботу впродовж семестру студент набирає 15 балів. <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правова база організації гурткової роботи. 2. Інструкція з охорони праці при проведенні екскурсій. 3. Організація роботи клубу у загальноосвітньому навчальному закладі. 4. Планування роботи гуртка. 5. Матеріально-технічна база гуртка. 6. Здійснення керівництва гуртковою та краєзнавчою діяльністю. 7. Охарактеризуйте основні засоби організації клубної та гурткової роботи спортивного типу з дітьми початкових класів. 8. Види гуртків та секцій. 9. Комплектація гуртків та тривалість занять. 10. Класифікація груп, гуртків та інших творчих об'єднань. 11. Функції керівника гуртка. 12. Опишіть особливості клубної форми організації фізкультурно-оздоровчої роботи. 13. Схема керування гуртком. 14. Навчальні програми. Авторські навчальні програми гуртків. 15. Складання плану-конспекту гурткового заняття. 16. Методичні аспекти проведення екскурсії. 17. Організація виставок, олімпіад, турнірів, конкурсів трудової майстерності. 18. Проектування та складання необхідної документації керівника гуртка. 19. Масові форми виховної роботи. 20. Індивідуальні форми виховної роботи.

	<p>21. Групові форми виховної роботи.</p> <p>22. Інформаційне, технічне, медичне та інші види забезпечення роботи гуртка.</p> <p>23. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця. Підбір матеріалу.</p> <p>24. Варіанти стратегії створення сучасного гуртка.</p> <p>25. Посадова інструкція керівника гуртка.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль I. Особливості організації гурткової та краєзнавчої діяльності в початковій школі			
1.	Тема 1. Система позашкільної освіти. Мета та основні завдання позашкільної освіти. Історичні аспекти розвитку позашкільної освіти. Історія розвитку гурткової діяльності.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	05.09.23
2.	Тема 2. Основні принципи організації гурткової та краєзнавчої роботи. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи. Нормативно правова база організації клубів та гуртків. Закон України "Про позашкільну освіту".	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	12.09.23
3.	Тема 3. Гурткові заняття і їх характеристика. Зміст і основні напрями роботи у гуртках. Освітній, розвивальний і виховний потенціал учнівських гуртків. Організація і напрями роботи гуртків. Види та специфічні особливості клубів та гуртків різного спрямування.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	19.09.23
4.	Тема 4. Методи роботи з гуртківцями. Масові заходи - екскурсії, походи з вивчення мистецтва рідного краю; читацькі конференції з оглядом книг про мистецтво; проведення ранків, свят з різноманітної тематики. Проведення технічних і художніх виставок та ранків.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	26.09.23
5.	Тема 5. Гурткова діяльність. Види гуртків. Типи гуртків. Спортивно-технічні гуртки. Гуртки художньо образотворчого спрямування. Організація краєзнавчих гуртків.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	03.10.23
6.	Тема 6. Типи шкільних клубів. Клубна	Лекція – 2 год,	10.10.23

	година. Форми організації позашкільної роботи з учнями початкових класів. Структура занять у гуртку. Розклад занять у гуртку. Графік роботи керівника гуртка.	самостійна робота – 2 год.	
7.	Тема 7. Організація керівництва гуртком. Перспективний та календарний плани гурткової діяльності. Тривалість гурткових занять. Розподілу робочого часу. Обов'язки та відповідальність керівника гуртка.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	17.10.23
8.	Модульна контрольна робота 1.	Практичне заняття – 2 год.	24.10.23
9.	Тема 8. Масові форми виховної роботи. Групові та індивідуальні форми виховної роботи. Гуртки художньої самодіяльності. Методика індивідуального виховного впливу. Форми роботи: факультативи, гуртки, фестивалі, конкурси, олімпіади, зустрічі, концерти, спортивні змагання, туристичні походи.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	31.10.23
10.	Тема 9. Комплектація гуртків та секцій різного спрямування. Вікова та творча градація гуртків. Роз'яснення до наповнюваності гуртків. Роз'яснення до структури навчального року.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	07.11.23
11.	Тема 10. Проектування та складання необхідної документації керівника гуртка. Методичні матеріали керівника гуртка. Вказівки до ведення журналу планування та обліку гуртка. Наочний та роздатковий матеріал під час занять у гуртку. Факультативні заняття.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	14.11.23
12.	Тема 11. Зміст навчального матеріалу на гурткових заняттях. Вибір індивідуальних творчих завдань для кожного гуртківця. Підбір матеріалу. Варіанти стратегії створення сучасного гуртка.	Лекція – 2 год., самостійна робота – 1 год.	21.11.23
13.	Тема 12. Навчальні програми. Авторські навчальні програми гуртків. Структура програми. Розділи програми. Розробка програми гуртка.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 1 год.	28.11.23
14.	Тема 13. План роботи керівника гуртка. Складання плану-конспекту гурткового заняття. Види конспектів. Структура	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 1 год.	05.12.23

	конспекту. Написання плану-конспекту занять у гуртку		
15.	Тема 14. Методичні аспекти проведення екскурсії.. Підготовка до екскурсії. Ефективність екскурсій.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 1 год.	12.12.23
16.	Тема 15. Краєзнавча робота. Ораторська майстерність.	Практичне заняття – 2 год.	19.12.23
17.	Модульна контрольна робота 2.	Практичне заняття – 2 год.	26.12.23
18.	Тема 16. Організація виставок, олімпіад, турнірів, конкурсів трудової майстерності. Підготовка до виставок. Масова комунікація.	Лекція – 2 год.	02.01.24